

UNITATEA 2

Călătorie în lumea cărții

Citire/Lectură	Elemente de construcție a comunicării	Comunicare orală	Sciere/Redactare
<ul style="list-style-type: none">• Citirea textelor• Cartea• Titlul• Autorul• Cuprinsul unei cărți• Textul	<ul style="list-style-type: none">• Cuvintele cu sens asemănător	<ul style="list-style-type: none">• Descrierea unui obiect• A cere și a da informații• Dialoguri despre școală, prieteni, colegi• Introducerea cuvintelor noi în vocabularul propriu	<ul style="list-style-type: none">• Jurnalul de lectură
Recapitulare			
Evaluare			
Ameliorare			
Proiect individual: Jurnalul de lectură			

Domenii	Competențe specifice	Conținuturi
Citire/Lectură	<p>3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut</p> <p>3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut</p> <p>3.3. Identificarea semnificației unor simboluri, în contexte cunoscute</p> <p>3.4. Exprimarea interesului pentru lectura unor cărți adecvate vârstei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Citirea textelor • Cartea • Titlul • Autorul • Cuprinsul unei cărți • Textul
Elemente de construcție a comunicării	<p>2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare</p> <p>2.3. Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare</p> <p>2.4. Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cuvintele cu sens asemănător
Comunicare orală	<p>1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat</p> <p>1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Descrierea unui obiect • A cere și a da informații • Dialoguri despre școală, prieteni, colegi • Introducerea cuvintelor noi în vocabularul propriu
Scriere/Redactare	<p>4.2. Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază</p> <p>4.3. Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jurnalul de lectură

Lecția 1. Cartea cu visuri după Otilia Cazimir. Cartea (pp. 26-27)

A. Competențe specifice

- 1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat
- 2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare
- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut
- 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut
- 3.4. Exprimarea interesului pentru lectura unor cărți adecvate vârstei

B. Conținuturi

- Citirea textelor
- Cartea

ORA I

Competențe specifice

- 1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat
- 2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare
- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut

C. Scenariul didactic

EVOCARÉ

Se rezolvă oral exercițiile de prelectură de la pagina 26, rubrica *Înainte de lectură*.

Exercițiul 1: Învățătoarea/Învățătorul va încerca să obțină de la elevi răspunsuri scurte, urmărind să precizeze unde întâlnesc texte pe care trebuie să le citească. Pot fi îndemnați să observe afișele din clasă, cărțile de pe bănci, să se gândească ce reclame, bannere, fluturași pot citi în drumul spre școală, ce citesc la calculator etc. Se poate prezenta animația din manualul digital în care se sugerează necesitatea cititului în lumea contemporană.

Exercițiul 2: Vor fi solicitați mai mulți elevi să își amintească prima carte citită. Pentru a lămurii anterior lecturii sensul cuvântului *dicționar*, este bine ca elevii să fie întrebați dacă au citit un dicționar și să li se explice că este o carte pe care o consultă când nu știu sensul unui cuvânt și că îl caută știind că termenii sunt așezați în ordine alfabetică. Pot fi întrebați apoi unde se ține un dicționar (în bibliotecă, în birou, în camera personală etc.), cerându-le elevilor să spună ce se depozitează în camera unei case și clarificând sensul cuvântului *cămară*.

Anunțarea subiectului lecției

Învățătoarea/Învățătorul le poate spune elevilor că textul pe care îl vor studia este despre o carte și se intitulează *Cartea cu visuri*, fiind prelucrat după un text al Otiliei Cazimir. Scrie apoi titlul și numele autoarei pe tablă în centru (*Cartea cu visuri după Otilia Cazimir*) și elevii îl notează în caiete. Pentru că elevii nu au învățat ghilimelele, este bine să se sublinieze titlul, care este o altă convenție scrisă pentru marcarea citării unui titlu, chiar dacă nu li se spune copiilor acest lucru.

CONSTITUIREA SENSULUI

Lectura expresivă a textului

Exercițiul 3: Învățătoarea/Învățătorul va face lectura expresivă a textului, elevii având cărțile închise și ascultând cu atenție ce se citește, receptarea afectivă fiind extrem de importantă în cazul textului literar.

Impresii după prima lectură

Se rezolvă exercițiile de la rubrica *Apropierea de text*.

Exercițiile 1 și 2: Acestea presupun răspunsuri personale și elevii vor fi încurajați să-și spună părerile în număr cât mai mare.

Lectura conștientă a textului

Exercițiul 3: Elevii deschid cărțile și recunosc mai întâi tipul de literă din text, diferențind intuitiv literele drepte de cele italice. Apoi, sunt încurajați să stabilească sensul contextual al acestor cuvinte. Pentru că fetița povestitoare nu știe să citească, sensul cuvântului *citite* este *imagine, inventate, închipuite, născocite, scornite, plăsmuite* și sensul cuvântului *lecturi* este *povești, povestiri, narațiuni, istorisiri* imaginate de copilă. Este bine ca învățătoarea/învățătorul să încurajeze elevii să găsească mai multe sinonime și să le scrie pe tablă, în timp ce ei le scriu în caiete, reușind astfel să le îmbogățească vocabularul și să le dezvolte scrierea rapidă. De asemenea, școlarii trebuie încurajați să întrebe care este sensul altor cuvinte pe care nu le cunosc.

Exercițiile 4, 5 și 6: Se face lectura textului de către elevi, urmărindu-se ca aproape toți elevii din clasă să citească cu voce tare și conștient.

Aplicații

Se poate rezolva exercițiul 3 din *Caietul elevului*, pagina 20, de la rubrica *Jocul cuvintelor*, reconstituindu-se cuvintele din text și stabilindu-se sensul acestora.

REFLECȚIE

Elevii pot răspunde la următoarea întrebare: *Dacă din silabe se formează cuvinte, cu ajutorul cuvintelor ce se poate alcătui? Școlarii trebuie să conștientizeze că orice comunicare este formată din cuvinte și că aceste comunicări alcătuiesc o carte.*

Tema pentru acasă

Exercițiul 7 din *Caietul elevului*, pagina 21: Este un tip de exercițiu pe care elevii îl vor întâlni la evaluarea națională pe care o vor susține în acest an de școlaritate. Învățătoarea/Învățătorul poate formula și alte asemenea tipuri de exerciții.

ORA a II-a

Competențe specifice

3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut

C. Scenariul didactic

EVOCARE

Se poate face o discuție cu elevii:

- dacă au sau nu secrete;
- cui dezvăluie un secret;
- ce calitate îi dezvoltă fetiței din text secretul ei.

Învățătoarea/Învățătorul le explică elevilor că oamenii au secrete, fiindcă simt nevoia să aibă în viață anumite aspecte doar ale lor și că acest lucru trebuie respectat. Persoana căreia îi dezvăluie un secret trebuie să fie de încredere, un părinte, un cadru didactic sau un prieten foarte bun. De asemenea, le spune că secretele care îi pun în pericol, cum ar fi o amenințare din partea unui coleg care nu îi lasă în pace, trebuie dezvăluite pentru a se apăra. Fetiței din text, secretul îi dezvoltă imaginația.

Anunțarea subiectului lecției

Învățătoarea/Învățătorul anunță că vor urmări, în timpul orei, înțelegerea textului. Poate scrie pe tablă titlul textului sau poate renunța la scrierea acestuia, explicând că vor continua studiul aceluiași text.

CONSTITUIREA SENSULUI

Exercițiul 7: Răspunsuri așteptate – c și d. Se poate rezolva și interactivul din digital, proiectând pe un ecran exercițiile și elevii scriind răspunsul în caiete pentru verificarea ulterioară.

Exercițiul 8: Evidențiază omonimia cuvântului *liliac*. Este bine ca învățătoarea/învățătorul să scrie pe tablă și elevii în caiete sensurile și exemplele de propoziții.

Exercițiul 9: Lămurește ce este o cămară și de ce era un loc mai ferit în care fetița nu era deranjată de cineva din casă.

Exercițiul 10: a. *vise*; b. *visuri* (cuvânt cu două forme de plural specializate, pe care elevii trebuie să le înțeleagă intuitiv).

Exercițiile de postlectură asigură legătura textului cu realitatea.

Exercițiul 11: Fetița imaginează povești.

Exercițiul 12: Copila crede că stelele sunt legate cu o ață de tavan și liliecii rup ața când acestea cad.

Exercițiul 13: Este o *carte cu visuri* pentru că își proiectează în ea dorințe pe care le are.

Exercițiul 14: Dicționarul este o *carte groasă* care are *coperti tari, scrise cu aur*. Este o carte cu aspect vechi și pare foarte prețioasă. Pentru fetiță reprezintă un lucru foarte valoros, fiindcă în ea își proiectează tot ceea ce își imaginează despre lumea înconjurătoare.

Aplicații

Exercițiile din *Caietul elevului*, pagina 20, de la rubrica *Înțelegerea textului*.

Exercițiul 1: Răspunsuri așteptate – d, c, b, a.

Exercițiul 2: În ordinea fragmentelor, acestea se unesc cu sentimentele: curiozitate, nestăpânire, supărare, regret.

În funcție de clasă, se poate da și dictarea din *Caietul elevului*, pagina 21.

Se poate începe rezolvarea exercițiului de redactare de la rubrica *Portofoliu*, învățătoarea/învățătorul sprijinind elevii să dea răspunsuri cât mai originale.

REFLECȚIE

Învățătoarea/Învățătorul le cere elevilor să spună dacă într-o carte caută lucruri imaginare sau reale (discuția trebuie să evidențieze că sunt cărți de literatură care prezintă lucruri imaginare și cărți cu texte nonliterare care înfățișază aspecte reale).

Tema pentru acasă

Să realizeze lucrarea cerută la rubrica *Portofoliu*.

ORA a III-a

Competențe specifice

- 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut
- 3.4. Exprimarea interesului pentru lectura unor cărți adecvate vârstei

C. Scenariul didactic

EVOCARÉ

Ora poate să înceapă printr-un exercițiu de dezgheț care să valorifice și tema pentru acasă, organizându-se o microexpoziție cu lucrările elevilor care să fie apreciate de ei după un tur al galeriei.

Turul galeriei (inventat de Spenser Kagan, 1992) este o metodă interactivă, eficientă în evaluarea unor produse ale elevilor. Modalitatea de aplicare este diferită, putând fi folosită în grup, dar și individual.

Într-o grupă, se poate rezolva o problemă pusă de cadrul didactic, realizându-se un produs pe o foaie de flipchart sau pe o planșă. Planșele (pot fi însă și obiecte: carticele, felicitări, machete etc.) se expun și grupele examinează fiecare produs, făcând comentarii și evaluări. Un reprezentant al grupei prezintă concluziile în fața clasei.

Se poate aborda și individual, fiecare elev putând face o evaluare a lucrărilor pe baza unor criterii, prin lipirea unui sticker pe produsul preferat, după ce le examinează pe toate. În urma voturilor obținute, se poate face o clasificare a lucrărilor.

Metoda poate fi folosită în partea de aplicație, de evaluare sau de reflecție a lecției.

Avantajele utilizării acestei metode sunt:

- realizarea unei evaluări sau autoevaluări corecte;
- posibilitatea de a îmbunătăți un produs după observațiile colegilor de clasă;
- dinamizarea motrică a elevilor prin faptul că sunt nevoiți să se deplaseze pentru examinarea produselor;
- întărirea coeziunii grupului.

Are dezavantajul că este cronofagă și că poate genera tensiuni în grup prin comportamente neadecvate ale unor elevi.

Învățătoarea/Învățătorul le va explica elevilor că, în cazul exercițiului din manual, alegerea lor trebuie să aibă în vedere următoarele criterii:

- originalitatea răspunsului la întrebarea *De ce se aprind stelele noaptea?*;
- corectitudinea exprimării și a scrierii pe foaia pe care s-a lucrat;
- calitatea desenului care însoțește textul.

Primele trei produse pot fi prezentate de autori în fața clasei, apoi trebuie plasate în portofoliul personal.

Elevii pot fi întrebați, după terminarea exercițiului de deschidere, de unde se pot informa cu privire la răspunsul conform cu realitatea la întrebarea care li s-a pus. Trebuie acceptate toate soluțiile oferite: de pe Internet, din cărți, din dicționare, din enciclopedii etc.

Anunțarea subiectului lecției

Învățătoarea/Învățătorul anunță subiectul noii lecții: *Cartea*. Scrie titlul pe tablă, elevii notându-l în caiete.

CONSTITUIREA SENSULUI

Exercițiul 1: Scrierea cu litere aurite se află pe coperta cărții fetiței. Învățătoarea/Învățătorul definește coperta ca la rubrica *Rețin* și scrie pe tablă, în timp ce elevii scriu în caiete. Tot ceea ce se scrie pe tablă trebuie să se regăsească în caietele elevilor. Este recomandabil să se folosească diferite culori pentru ca elevii să rețină vizual noțiunea.

Exercițiul 2: Filele se prind în cotor. Se procedează ca la exercițiul precedent, definindu-se noțiunea și scriindu-se pe tablă.

Exercițiul 3: O filă are două pagini. Este bine să se arate chiar pe manual care este fila și care este pagina, se definesc și se scriu definițiile pe tablă. Se definește, apoi, cartea ca la rubrica *Rețin* și se scrie pe tablă.

Aplicații

Elevii vor lucra în grupe, realizând un poster cu diagrama Venn cerută în manual. Un reprezentant al grupei prezintă produsul în fața clasei.

Diagrama Venn (concepută de John Venn în 1880) este o metodă eficientă pentru organizarea cunoștințelor, formând capacitatea de discriminare, fiindcă cere stabilirea asemănărilor și a deosebirilor dintre două obiecte, ființe, fenomene etc.

Se desenează pe o planșă două elipse care se intersectează. La intersecția celor două figuri se scriu asemănările, iar în cele două părți libere, deosebiri.

Metoda poate fi folosită în evaluare, dar și în predare.

REFLECȚIE

Învățătoarea/Învățătorul le cere elevilor să explice prin ce elemente componente o carte devine frumoasă.

Tema pentru acasă

Exercițiul 5 din *Caietul elevului*, pagina 21.